

25.2.2013

SISÄASIAINMINISTERIÖ

26.02.2013

INRIKESMINISTERIET

Sisäasiainministeriö
Poliisiosasto

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI LAIKSI YKSITYISISTÄ TURVALLISUUSPALVELUISTA JA ERÄIKSI SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI

Palvelualojen ammattiliitto pitää tärkeänä sitä, että yksityisistä turvallisuuspalveluista annettua lainsäädäntöä selkiytetään yhdistämällä vartioimisliike-, järjestyksenvalvonta- sekä turvasuojaustoimintaa koskevat lait yhdeksi laiksi. Tulkintavaikeuksien välttämiseksi on hyvä, että yksityistä turvallisuusalaa säätelevä lainsäädäntökenttä tehdään mahdollisimman yhteensopivaksi keskenään.

Järjestyksenvalvojatoiminnan muuttaminen luvanvaraiseksi lisää varmasti toimijoiden luotettavuutta, lisää viranomaisten puuttumismahdollisuuksia järjestyksenvalvojatoimintaan liittyviin ongelmiin ja todennäköisesti tasapainottaa palveluiden laatua. Erityisesti ravintoloiden järjestyksenvalvonnassa on ilmennyt epäkohtia, jotka puoltavat luvanvaraisuuteen siirtymistä.

Yhteiskunnallisen kehityksen ja toimialan arvostuksen kannalta on hyvä, että työntekijöiden hyväksymisen eri turvallisuusalan tehtäviin suorittaa jatkossa poliisilaitos, joka varmistaa henkilöiden rehellisyyden, sopivuuden ja luotettavuuden. Yhteinen elinkeinolupa ja työntekijöiden oikeuksien täsmentäminen luovat selkeämmät toimintaedellytykset niin elinkeinon harjoittajille kuin työntekijöille.

Lentokenttien, satamien ja oikeuslaitosten turvatarkastusten jättäminen lainsäädännön ulkopuolelle ei ole missään muodossa hyväksyttävää ja asia olisi syytä korjata välittömästi. Turvatarkastukset ovat mitä suurimmassa määrin yksityisen turvallisuusalan tehtäviä ja niissä pitää niin työntekijöiden kuin yritystenkin osalta olla samat kriteerit kuin muillakin turvallisuusasioiden piirissä toimivilla.

Elinkeinolupa kaikille alan toimijoille

Lakiesityksen yksityiskohtaisista perusteluista (26§) ilmenee, että elinkeinoluvan ulkopuolelle jätettäisiin toiminnan harjoittaja, joka olisi itse yrityksensä tai toiminimensä ainoa järjestyksenvalvoja. Aukko luvanvaraisuudessa johtaisi todennäköisesti siihen, että ammatillinen järjestyksenvalvonta Suomessa hoidettaisiin toiminimillä, koska siten vältetään monet lain määrittelemät velvoitteet, jotka koskevat elinkeinoluvanvaraista toimintaa. Esimerkiksi säädökset vastaavasta hoitajasta koskevat vain elinkeinoluovallisia toimijoita.

Vaikka elinkeinonharjoittaja on poliisin hyväksymiskontrollin piirissä, ei hänen tarvitsisi täyttää samoja kriteereitä kuin yrityksen, joka hakee elinkeinolupaa. Vaarana on, että näin vesitettäisiin tavoite toiminnan luotettavuuden lisäämisestä ja valvonta olisi sattumanvaraisempaa.

25.2.2013

Koulutuksen lisäämisellä, kehittämisellä ja elinkeinotoiminnan tarkalla seurannalla voidaan huomattavasti parantaa järjestyksenvalvonnan ammattimaisuutta, tehokkuutta, turvallisuutta kansalaisten silmissä ja samalla voidaan kitkeä ikäviä lieveilmiöitä (esim. yhteydet rikollisiin järjestöihin), joita toimiala luonteensa vuoksi valitettavasti houkuttelee. Pidämme ehdottoman tärkeänä, että kaikilta järjestyksenvalvojatoimintaa harjoittavilta toimijoilta vaaditaan elinkeinolupa.

Harmaan talouden ehkäisy

Verohallinnon harmaan talouden selvitysyksikön (HTSY) ilmiöselvityksen 2/2012 mukaan harmaan talouden esiintymisen ja lisääntymisen riski liittyy laajaan alihankintaan. Vartioimisliikepalveluiden yritykset ovat pieniä ja taloudellisesti heikossa kunnossa olevien yritysten määrä on lisääntynyt muutaman viime vuoden aikana.

HTSY ehdottaa ilmiöselvityksen johtopäätelmissä, että vartioimisliikeluvan haltijoiden toimiluvan ehdoissa edellytettäisiin myös julkisoikeudellisten velvoitteiden hoitamista. Verojen ja muiden julkioikeudellisten maksu- ja ilmoitusvelvollisuuksien hoitamisen tarkistaminen yhteisen elinkeinoluvan myöntämisen yhteydessä lisäisi alan toimijoiden taloudellista luotettavuutta ja vähentäisi harmaan talouden riskiä. Tämä olisi mielestämme syytä lisätä lakiesitykseen turvallisuusalan elinkeinoluvan myöntämisestä.

Muita huomioita

Esitys on joiltain osin vielä riittämätön turvaamaan ja selkiyttämään yksityisen turvallisuusalan toimintaa. Työntekijöiden oikeuksien, velvollisuuksien ja vastuiden yhdenmukaistaminen eri nimikkeiden osalta puuttuu. Lisäksi koulutusvaatimukset olisi syytä saattaa vastaamaan tehtävien vaativuutta.

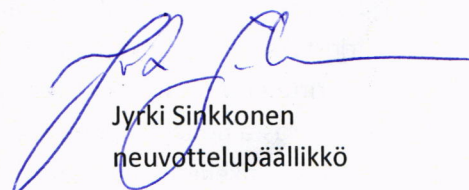
Jatkossa uudistettua lainsäädäntöä ja siitä saatuja kokemuksia on arvioitava säännönmukaisesti.

Helsingissä 25.2.2013

Palvelualojen ammattiliitto PAM ry

Jaana Ylitalo
1.varapuheenjohtaja

Jyrki Sinkkonen
neuvottelupäällikkö